

OSLO PENSJONSFORSIKRING

Klimarisiko: håndtering og rapportering hos en pensjonsforvalter

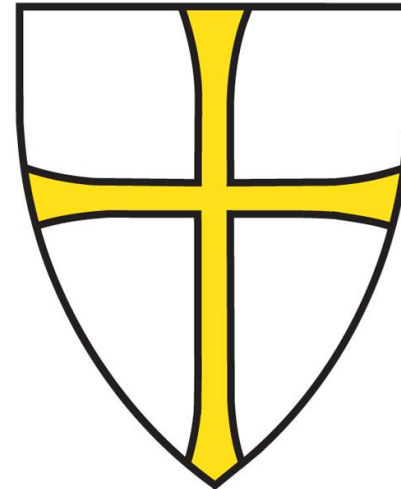
Seminar om lokal klimarisiko

Trondheim, 3. juni 2019

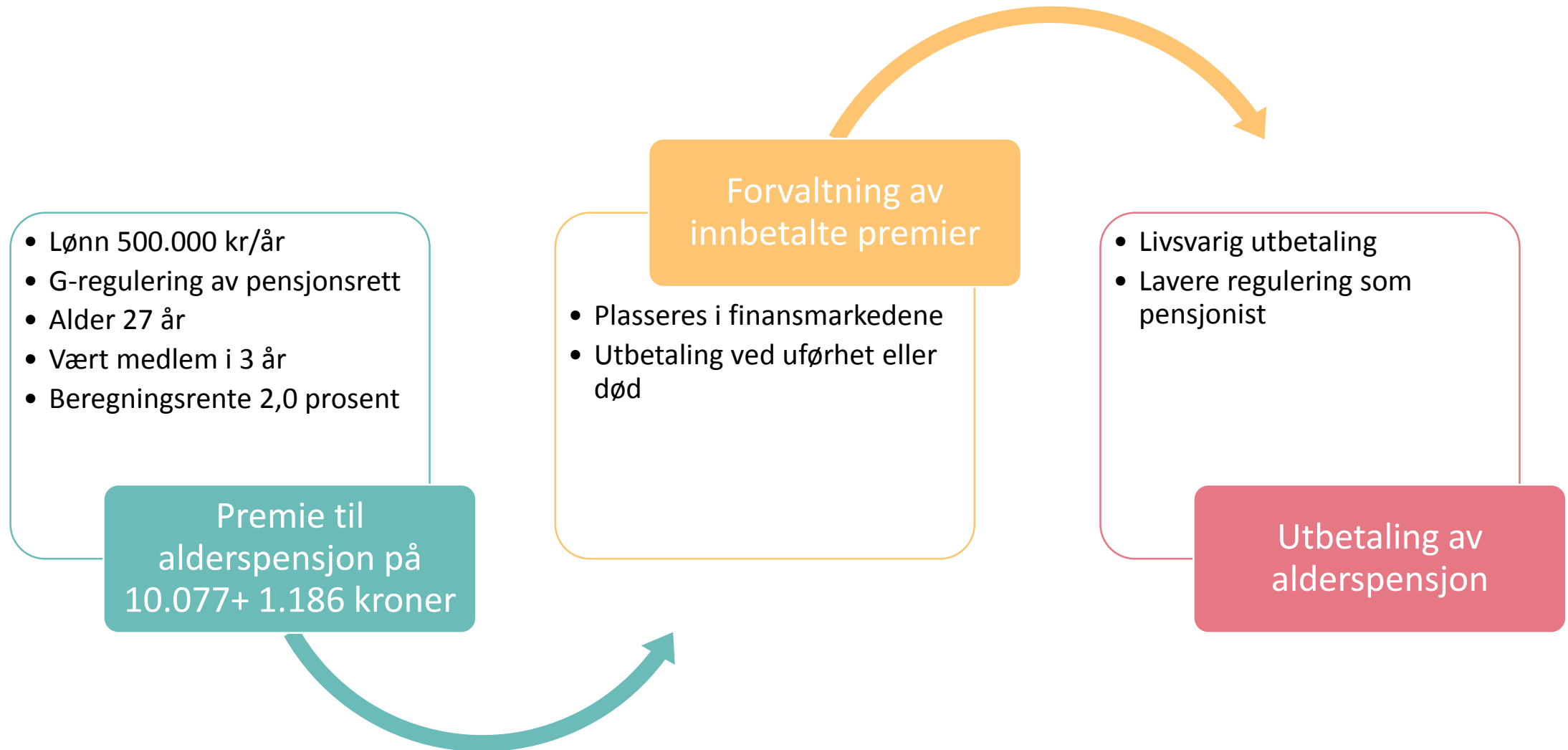
Åmund T. Lunde, adm. direktør

Det meste jeg skal si er svært relevant for dere som driver med samfunnsplanlegging i Trøndelag

- Blir det flere vindmøller på Frøya og Fosen?
- Hva skal studentene lære på NTNU?
- Hvordan går det med leverandørene til olje- og gassnæringen?
- Kommer TrønderEnergi til å tjene penger på vannkraftproduksjon?
- Hva betyr surere og varmere hav for havbruksnæringen?
- Hvor avhengig er næringslivet av fossile transportmidler?
- Får vi nok strøm frem til elektrifiserte ferger?

Dette er pensjon

Klimakrisen vesensforskjellig fra vanlige faktorer i sosialt ansvarlige investeringer

Samfunnsansvar handler ofte om hva vi ikke vil tjene penger på

**Retningslinje for KLP
som ansvarlig investor**

Klimakrisen er en økonomisk risiko for alle verdens økonomier

- Noen produkter vil ikke la seg selge, mens det vil dukke opp helt nye
- Noen produkter vil ikke la seg produsere
- Bedrifter vil gå konkurs og markeder bli borte
- Store industrianlegg vil bli verdiløse
- Energiproduksjon må legges om

OPFs klimatenkning følger av målet om å gi Oslo kommune lavest mulig pensjonskostnader

		
Geografisk nedslagsfelt		
Treffsikre tiltak		
Kostnader ved effektive tiltak		

Klimaendringer og tiltakene mot dem er en risiko for våre investeringer

Summer weather is getting 'stuck' due to Arctic warming

Rising arctic temperatures mean we face a future of 'extreme extremes' where sunny days become heatwaves and rain becomes floods, study says

▲ Rising arctic temperatures have slowed the circulation of the jet stream and other giant planetary winds, which means pressure fronts are getting stuck and the weather is less able to moderate itself, say researchers. Photograph: Henry Nicholls/Reuters

Trump administration scraps Obama-era regulation on coal emissions

Plan would boost output from coal-fired plants and lead to as many as 1,400 premature deaths a year

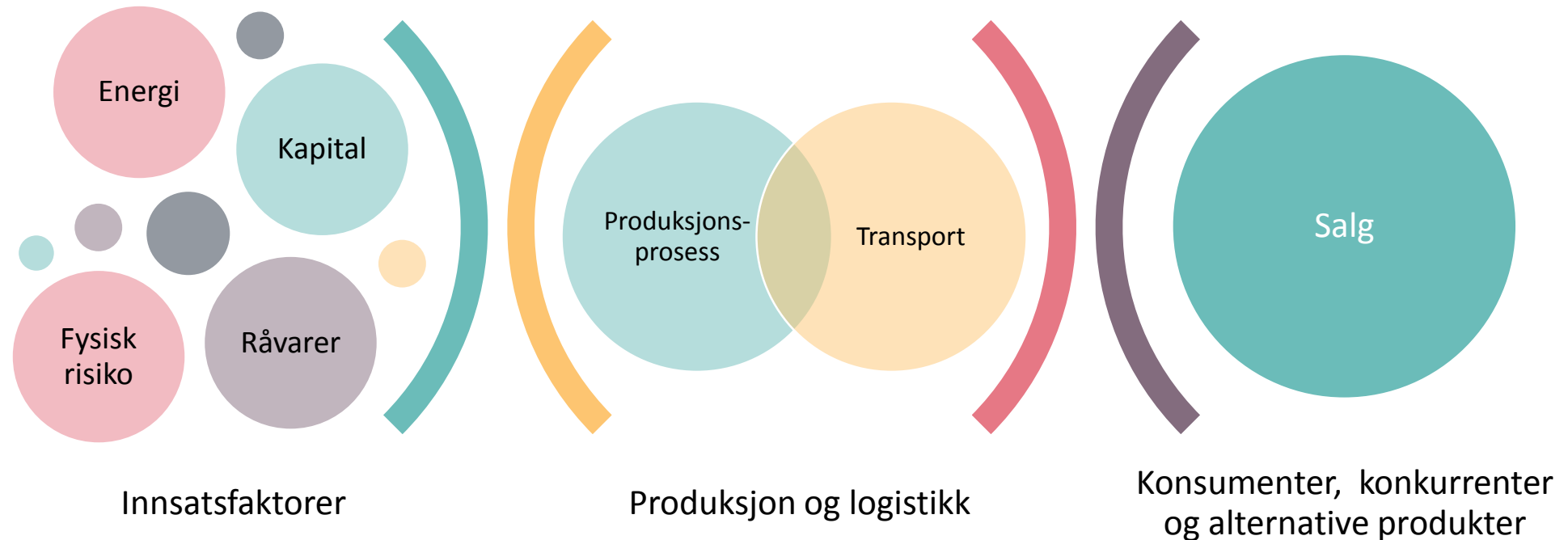

▲ The Trump administration's plan has been called 'a disaster for public health and the climate'. Photograph: J David Ake/AP

The Trump administration has put forward a greenhouse gas emissions plan that could boost output from coal-fired power plants rather than push them towards closure and result in as many as 1,400 premature deaths each year.

Alle deler av bedriftenes produksjonsprosess er utsatt for klimarisiko

Miljødiskusjonen endrer seg

Trønderske kommune at vindkraft skal bygges Frøya

Statkraft mener Norge har nok kraft

Innlegg Åmund T. Lunde

Er det virkelig lønnsomt med mer olje og gass?

Det er ikke gitt at det er bra for velferdsstaten å satse på videre olje- og gassutvinning.

† Åmund T. Lunde

Åmund T. Lunde, administrerende direktør i Oslo Pensjonsforsikring as

● I den politiske diskusjonen om videre utbygging av olje- og gassfelt tar mange som gitt at slike investeringer blir lønnsomme. Trenger vi inntektene for å finansiere velferdsstaten, eller skal vi la være på grunn av klimatrusselen, ser ut til å være spørsmålet. Men er det nå sikkert at nye investeringer vil bli lønnsomme?

Klimarådet sier at «budsjett-politikken må være robust overfor en vellykket klimapolitikk». En vellykket klimapolitikk bør være ensbetydende med det vi har lovet andre nasjoner og fremtidige generasjoner. Norge er gjennom Parisavtalen forpliktet til å «tilstrebe å begrense temperaturøkningen til 1,5 grader».

Det internasjonale klimapanelet (IPCC)

Landbasert vindkraft blir billigere enn strøm fra eksisterende gasskraftverk om cirka ti år

† Trenger vi inntektene for å finansiere velferdsstaten, eller skal vi la være på grunn av klimatrusselen, ser ut til å være spørsmålet. Bildet viser Oseberg oljeplattform. Foto: Gunnar Bløndal

sier at netto utslipp av klimagasser må halveres innen 2030 og være null i 2050 for å nå dette målet. Tre scenarier i rapporten viser hva som skal til. Det mest dramatiske for olje- og gassnæringen er når nedgang i energibruk og dreining mot fornybare kilder må bære hele byrden for utslippsreduksjon. Da vil selv gass bli nærmest marginalisert som energikilde.

IPCC viser også scenarier der karbonlagring og redusert utslipp fra andre kilder demper behovet for lavere energibruk, men uansett er selv gassens rolle høyst usikker.

Ikke nok med det. Ifølge Statkrafts lav-

utslippsrapport fra 2018 vil solkraft utkonkurrere kraft fra eksisterende kullkraftverk i solrike land i løpet av fem år. Landbasert vindkraft blir billigere enn strøm fra eksisterende gasskraftverk om cirka ti år.

Ny batteriteknologi, kabler og flere vannmagasiner vil dempe ulempene med at vind- og solkraft ikke alltid leverer strøm når det er bruk for den.

Målet for klimatiltakene er skjerpet og prisreduksjonen på fornybar energi er forsterket. For norsk olje og gass kan det derfor gå gal vei både volum- og prismessig.

Dette må ligge til grunn for politikken.

Tyskland (41 %), UK (31 %), Frankrike (15 %) og Belgia (13 %) er kjøperne av norsk gass. Alle skal bli klimanøytrale i 2050

Endring i energiproduksjon etter kilde for å nå 1,5°-målet. Fra 2010

	2030	2050
Kull	-78 %	-97 %
Olje	-37 %	-87 %
Gass	-25 %	-74 %
Kjernekraft	59 %	150 %
Fornybare	430 %	470 %
Energietterspørsel	-15 %	-32 %

Kilde: Global Warming of 1.5°C. IPCC. 2018. Scenario P1, s.16

France introduces 2050 carbon-neutral law

Merkel pledges to make Germany carbon neutral by 2050

Britain, home of the industrial revolution, 'to end contribution to global warming'

Published on 02/05/2019, 12:01am

Virkemidlene våre er avhengig av hva vi investerer i og hvem som forvalter

Internt forvaltede aksjer

Stresstest på oljepris og karbonpris

Mål for utslippsreduksjon

Internt forvaltede obligasjoner

Dialog med utstedere

Grønne obligasjoner

Internforvaltet eiendom

Miljøsertifisering

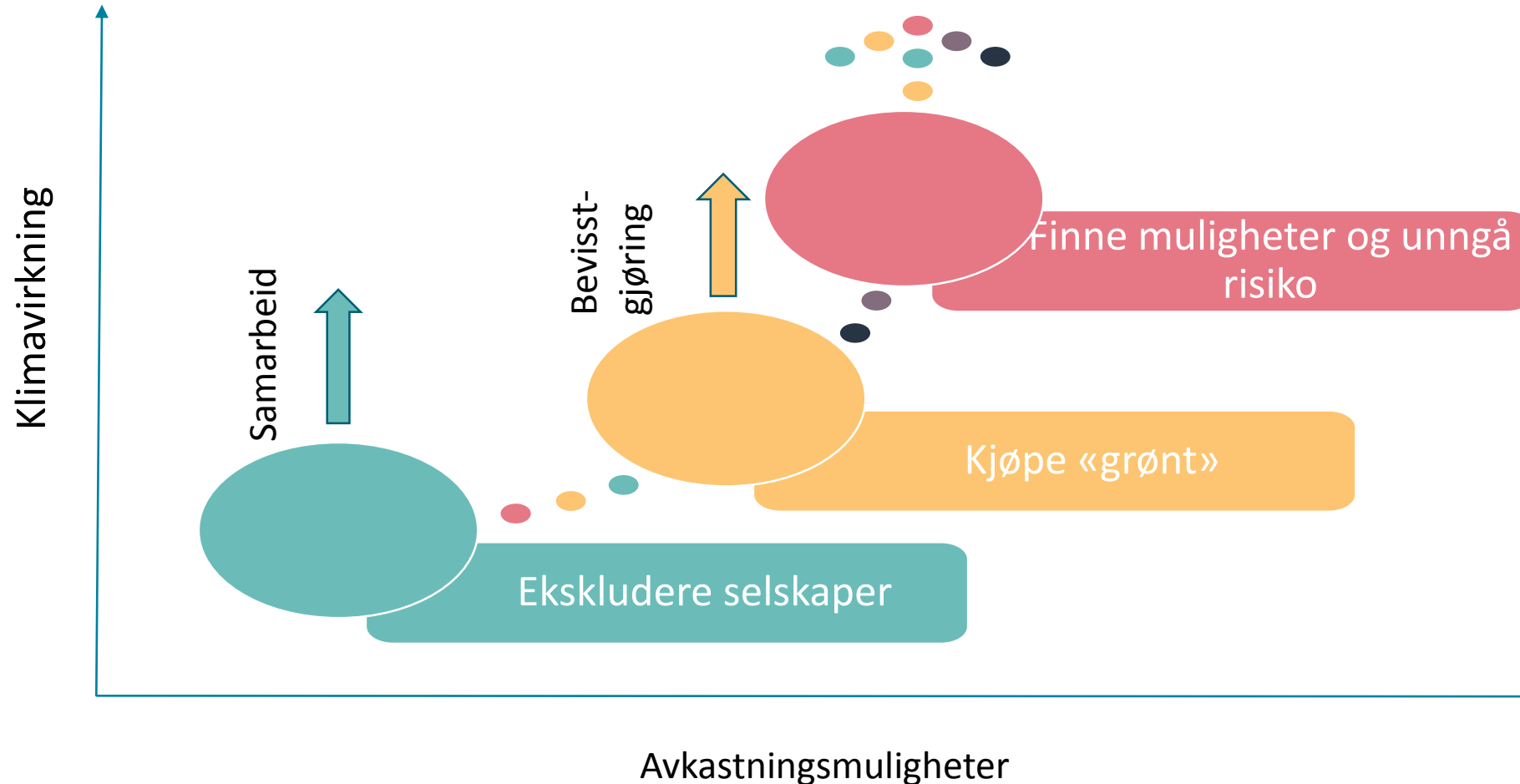
Bærekraftig riving og bygging

Eksterne mandater

Kartlegger forvalters håndtering av klimarisiko.

Tiltak kommer senere

Vi tar klimahensyn for å finne muligheter og redusere risiko. Det krever aktiv forvaltning

Vi vet ikke hvordan lavutslippsøkonomien ser ut, og er derfor forsiktige med målrettet allokering av penger til "gode formål»

10.04.2019

Thor Chr. Jensen

Det er noe dypt sørgelig over at Jens Ulltveit-Moe tvinges til å brenne av nye 40 millioner kroner på denne zombien

Han må satse på at det finnes en egen plass i himmelen for folk som har investert tungt i miljøvennlig teknologi.

DN+

Børskommentar

- Mange fond som investerer klimavennlig har gjort det dårlig.
- Men, som aktiv forvalter vet vi:
 - Bedrifter som er opptatt av klimarisiko er ofte fremtidsrettede og flinke.
 - Merkostnaden er mindre når de uansett skal investere i nytt utstyr og mange klimatiltak er lønnsomme.
 - Risikoen for dem, og dermed oss, er at det ikke kommer tiltak, som CO₂-avgifter, som gir dem bedre konkurransevne.
- Derfor leter vi etter bedrifter som er lønnsomme, også uten tiltak.

OPF følger som første norske finansinstitusjon anbefalingen fra TCFD og klimarisikoutvalget for rapportering av klimarisiko

OPF-KONSERNETS TILPASNING TIL KLIMAENDRINGER

Klimarapporteringen vår tar utgangspunkt i en modell som er utarbeidet av en internasjonal arbeidsgruppe (TCFD) som har fått i oppgave å utrede hvordan selskaper kan rapportere om klimarelatert risiko på en bedre og mer systematisk måte. Dette er den samme modellen som regjeringens klimarisikoutvalg anbefaler.

Modellen vi bruker:

Derfor er det spennende å jobbe med klimatilpasning

